

שנת הלימודים: תשע"ג, 2013

דוא"ל: satran@research.haifa.ac.il

שעת קבלה: ימי ב' 13:00-14:00 בתיאום מראש

משרד: חדר 2101, קומה 21, מגדל אשכול

קורס מספר: 290.3105

מרצה: כרמית סטרן (RN, MPH)

טלפונים: 054-9989146, 04-8288659

כתה:

סילבוס מעודכן לקורס יסודות בקידום בריאות

מטרת העל של הקורס: הקניית ידע, תפיסות ומיומנויות בסיסיות בקידום הבריאות של הפרט והאוכלוסייה.

מטרות ספציפיות של הקורס:

להקנות ידע, גישה והבנה בסיסיים לאנשי סיעוד אודות הגורמים המשפיעים על הבריאות ועל קידום הבריאות; לפתח תפיסה אתית, הקשורה בערכים ובסוגיות בקידום בריאות באוכלוסיות בעלות מאפיינים תרבותיים שונים; לפתח מיומנויות לתכנון, יישום והערכה של תוכניות לקידום הבריאות בהתאמה לקהלי היעד ולמסגרות ההתערבות.

מבנה הקורס ומתודולוגיה: הרצאות, תרגילים ודיונים בימי ב' בשעות 15:15-14:45. במהלך הסמסטר יידרשו הסטודנטים להגיש שני תרגילים בכתב.

הנוכחות בקורס - חובה.

הערכת הקורס: מבחן - 80% מהציון (ציון עובר - 60),

תרגילים (להגשה בכתב) - 20% מהציון.

תכנית הקורס: הקניית מושגי יסוד, פיתוח תפיסה וגישה לקידום בריאות לאנשי סיעוד; פיתוח מיומנויות לתכנון התערבויות ותוכניות לקידום בריאות, על פי מודל תכנון מקובל ועל פי תיאוריות ברמת הפרט והקהילה, בהתייחס למאפיינים של קהל היעד ולסוגיות אתיות; והקניית ידע והבנה בנוגע ליישום תוכניות והערכתן.

תכנית הקורס המפורטת מוצגת בטבלה בעמודים הבאים.

רשימת מקורות לקריאה נוספת מופיעה בעמוד האחרון.

בהצלחה!

תכנית הקורס לפי תאריכים, נושאים, קריאה נלווית ומטלות ביניים:

קריאה ומטלות ביניים	נושא השיעור והמתודולוגיה	תאריך	מס'
Green, W.L & Marshall, W. K. (2005). Health Program Planning And Educational and Ecological Approach. (4 th ed., pp. 7-23). McGraw-Hill: USA. בראון-אפל, א. פלג ח. וויינשטיין ר. (עורכות). (2002). קידום בריאות בישראל (פרסום 223). עמ' 17-20. תל השומר: משרד הבריאות.	הרצאה: רקע, סקירה היסטורית ומושגי יסוד. הרצאה: גורמים המשפיעים על הבריאות.	11.3.13	.1
Glantz, F.M., Lewis & B.K., Rimer. (Eds.). (2002). Health behavior and health education: Theory, research and practice (3 rd ed., pp. 99-120). San Francisco: Jossey-Bass. Naidoo J, Wills J. (2000). Health promotion Foundations for practice. Bailliere Tindall. Chapter 1- Concepts of health. P-5-26.	הרצאה ודיון: גורמים המשפיעים על הבריאות. תרגיל 1: ניתוח גורמים המשפיעים על הבריאות	18.3.13	.2
22.3-5.4.13 חופשת פסח			
תרגיל 1 – הגשה בכתב. אברבוך, א., קידר, נ. וחורב, ט. (2010). אי השוויון בבריאות והתמודדות עמו. האגף לכלכלה ולביטוח בריאות: מדינת ישראל. http://www.health.gov.il/download/pages/briut_sofi.pdf	הרצאה: אי שוויון בבריאות בישראל תרגול: ניתוח הגורמים לפערים בבריאות והצעת התערבות לצמצום	8.4.13	.3
15.4.13 יום הזיכרון לחללי צה"ל			
World Health Organization. Ottawa charter for health promotion. In: Health Promotion. (1986). Geneva, Switzerland: World Health Organization; Vol 1: iii-v. Mittelmark, M.B. (2008). Setting an ethical agenda for health promotion Health. Promot. Int., 23(1): 78-85.	הרצאה: אמנות ועקרונות לקידום הבריאות. דיון: ערכים בבסיס המקצוע	22.4.13	.4
Stanhope, M., & Lancaster, J. (Eds.). (2012). Public health nursing: population-centered health care in the community. (8 th ed pp. 395-404). St. Louis, MO: Mosby.	תרגול: יישומים ואתיקה בקידום בריאות הרצאה: גישות לקידום הבריאות הרצאה: הגדרות לקהילה צפייה בסרט ודיון תרגיל 2: יישומים בקידום בריאות- גישות, תחומי פעולה ואסטרטגיות	29.4.13	.5

מס'	תאריך	נושא השיעור והמתודולוגיה	קריאה ומטלות ביניים
6.	6.5.13	<p>הרצאה: קידום בריאות הפרט והקהילה, גישת המסגרות ועקרונות אמנת בנגקוק</p> <p>הרצאה: פיתוח תכניות לקידום הבריאות לפי מודל התכנון Precede – Proceed, שלב 1: אבחון חברתי</p>	<p>תרגיל 2- הגשה בכתב.</p> <p>דונחין, מ. (1997) עיר בריאה - עקרונות העיר הבריאה. ערים בריאות - בטאון רשת ערים בריאות.</p>
7.	13.5.13	<p>הרצאה: פיתוח תכניות לקידום הבריאות לפי מודל התכנון Precede – Proceed, שלבים 1-2: אבחון חברתי ואפידמיולוגי; סקר צרכים ופרופיל קהילתי</p> <p>תרגול: זיהוי צרכים וקביעת סדרי עדיפויות</p>	<p>Green, L. & Kreuter, M.W., (2005). Health Program Planning: An Educational and Ecological Approach. New York: McGraw-Hill. Pp. 51-96; 104-107.</p> <p>Stanhope & Lancaster- Pp. 186-236.</p> <p>Glantz et al. - pp. 409-433.</p>
8.	20.5.13	<p>הרצאה: תכנון לפי Precede – Proceed, שלבים 3-4: אבחון התנהגותי, סביבתי, חינוכי, ארגוני ואקולוגי</p> <p>הרצאה: תיאוריות ברמת הפרט: מודל האמונות הבריאותיות, תיאוריית ההתנהגות המתוכננת</p>	<p>Green & Kreuter- Pp. 130-147; 153-179.</p> <p>Stanhope & Lancaster- Pp. 253-284; 484-506.</p> <p>Glanz, K., Rimer, B.K., & Viswanath, K. (eds., pp.45-66). (2008). Health behavior and health education: Theory, research and practice. San Francisco: Jossey-Bass.</p> <p>סטרן, כ. (2007). הענות לביצוע ממוגרפיה לאור מודלים בקידום בריאות, קידום בריאות בישראל, 1 (א), 34-45.</p> <p>Ajzen, I. (1988). Attitudes, Personality, and behavior. (pp. 1-24). Milton Keynes, U.K.: Open University.</p>
9.	27.5.13	<p>הרצאה: תיאוריות ברמת הפרט והקהילה</p> <p>דיון: יישומים ודוגמאות מהשטח</p>	<p>Prochaska, J., Redding, C.A., & Evers, K.E. (2002). The transtheoretical model and stages of change. In J.O. Prochaska & DiClemente, C.C. (1982). Transtheoretical therapy toward a more integrative model of change. Psychotherapy: Theory, Research and Practice, 19(3), 276-287.</p>
10.	3.6.13	<p>הרצאה: Precede – Proceed, שלב 5: אבחון מדיניות</p> <p>הרצאה: עקרונות התכנון ושלביו, כולל קביעת מטרות ויעדים על-פי SMART</p>	<p>Green & Kreuter, Pp. 190-209.</p> <p>Hawe, P. Degeling, D and Hall, J. (2000). Evaluating Health Promotion, Health Workers Guide. Chapter 3, Planning your program, Pp. 41-58.</p>

מס'	תאריך	נושא השיעור והמתודולוגיה	קריאה ומטלות ביניים
.11	10.6.13	תרגול: קביעת מטרות וניסוח יעדים הרצאה: Precede-Proceed, שלב 6: יישום; עקרונות להתערבות ויצירת שיתופי פעולה דיון: אסטרטגיות ושיטות התערבות	אבירם, א. (2006). הדרכה, טיפוח, מיומנויות וכישורים לשיפור ביצועים. ידיעות ספרים: ישראל. עמ': 55-92. Naidoo, J. and Wills, J. (2000) Partnerships for health—working together. In Naidoo, J. and Wills, J.(eds) Health Promotion Foundations for Practice . Bailliere Tindell, Edinburgh. Chapter 8 pp 157-181
.12	17.6.13	הרצאה: הערכה לפי Precede-Proceed, שלבים 7-9: הערכת תהליך, השפעה ותוצאות דיון: סוגיות אתיות, תרבותיות ופרקטיות בתכנון, יישום והערכת תכניות לקידום בריאות	Glantz et al. - pp. 485-505. McKenzie, J.F., and Smeltzer, J.L. (2001). Planning, implementing, and evaluating health promotion programs: a primer . Boston: Allyn & Bacon. 3, Chapter 13-15.

רשימת מקורות לקריאה נוספת

המרכז הלאומי לבקרת מחלות. (2012). סקר בריאות לאומי בישראל 2010-2007 INHIS-2 ממצאים נבחרים. ירושלים:

משרד הבריאות. http://www.health.gov.il/PublicationsFiles/INHIS_2007_30_7.pdf

המרכז הלאומי לבקרת מחלות. (2011). מצב הבריאות בישראל 2010. ירושלים: משרד הבריאות.

http://www.health.gov.il/PublicationsFiles/Health_Status_in_Israel2010.pdf

צ'רצ'מן, א. וסדן, א. (2003). השתתפות: הדרך שלך להשפיע. חלק א': התשתית הרעיונית של שיתוף והשתתפות. עמ': 7-22.

Baron-Epel, O., Levin-Zamir, D. Satran-Argaman, C., Livny, N. & Amit, N. (2004). A participatory process for developing quality assurance tools for health education programs. **Patient Education & Counseling**, 54(2), 213-219.

Baron-Epel, O., Satran, C., Cohen, V., Drach-Zahavy, A., & Hovell, M.F. (2012). Challenges for smoking ban fails in Israeli Pubs and Bars: Analysis Guided by the Behavioral Ecological Model. **Israel Journal of Health Policy Research**, 1, 28-48.

Hawe, P. Degeling, D and Hall, J. (2000). **Evaluating Health Promotion, Health Workers Guide**. Chapter 2, pp. 16-40.